

Інфармацыйная культурна-грамадская газета Гарадоччыны

ГАСЦІНЕЦ

№ 6 (249) КРАСАВІК 2018 ГОДА

БЕЛАРУСКІ АФАРЫЗМ

Бяруць свабоду сілай духу, бяруць са зброяй у руках

Алесь Звонак

БЮДЖЭТ

ЗАПЛАНАВАНЫ ЗНАЧНЫ РОСТ ПРЫБЫТКАЎ У БЮДЖЭТ

Адпаведна рашэння Гарадоцкага райсавета «Аб раённым бюджэце на 2018 год» прынятага напрыканцы мінулага года у раённым бюджэце запланаваны рост прыбыткаў на 2018 год у памеры 15,5%, а таксама ўпершыню запланавана змяншэнне збору штрафаў амаль на трэць.

28 снежня 2017 года Гарадоцкі райсавет папярэдняга склікання прыняў рашэнне № 194 «Аб раённым бюджэце на 2018 год» якое ў значнай ступені адрозніваецца ад рашэння аб бюджэце на 2017 год. Гэтае адрозненне палягае ў тым, што ў параўнанні з папярэднім бюджэтам за 2017 год запланаваны рост прыбыткаў бюджэта і адпаведна большае выдаткаванне рэсурсаў нарозныя сферы сацыяльна-эканамічнага развіцця раёна. А па другое, упершыню мусіць за дзесяцігоддзе зменшана колькасць штрафаў і ўтрыманняў, якія мусяць сабраць кантралюючыя органы на тэрыторыі Гарадоцкага раёна. Варта адзначаць, што і сельсаветам Гарадоччыны ў гэтым годзе запланавана істотна большае выдзяленне рэсурсаў па межбюджэтным трансфертам, якія перадоюцца з раённага бюджэту.

Адпаведна вышэй названага рашэння № 194 ад 28.12.2017 г. прыбытак раённага бюджэта запланавана давесці да 30 088 384,00 рубля, што на 15,5% больш, чым было запланавана на 2017 год, калі гэтая лічба была роўна 26 048 082,00 рубля. Для даведкі — на 2016 год у новых грошах лічба прыбытку раённага бюджэту была вышэйшай — 27 725 738, 5рубл.

Звычайных грамадзян можа радаваць, што запланаваная лічба штрафаў, якія мусяць сабраць кантралюючыя органы з грамадзян і арганізацый у 2018 годзе на Гарадоччыне стала значнаменш. Штрафаў запланавана сабраць у 2018 годзе 156 655,00 рубля, а гэта толькі 61,8% ад папярэдняга гадавога задання, якое складала 253 582,00 рубля і было вышэй задання 2016 года. Відавочна, што на ўладу паўплывалі пратэсты супраць падаткаў на "дармаедаў".

Галоўны фінансавы дакумент Гарадоцкага раёна ўтрымлівае шмат інфармацыі аб фінансавай палітыкі мясцовай улады. А варта яшчэ звярнуць увагу на тое, што па межбюджэтным трансфертам, якія перадоюцца з раённага бюджэту сельсаветам Гарадоччыны на 2018 год запланаваны значны рост. Так дэпутаты галасавалі за тое, каб агульны лік гэтых трансфертаў дасягнуў 241 270,00 рубля, што на 12,4% вышэй папярэдняга года. Але відавочна, што гэта дазваляе рашаць толькі самыя неадкладныя пытанні дзейнасці на сельскай тэрыторыі.

Леанід Гаравы

ЗНАЧНА БОЛЬШ НАВІНАЎ ПРА ГАРАДОК НА HARADOK.INFO

“ЗДАРОВЫ ЛАД ЖЫЦЦЯ”

ПРЫПЫНКІ – ПАД “ТАБАК”

У сярэдзіне красавіка яшчэ два аўтобусных прыпынка пачалі абсталёўвацца пад тытунёвыя шапікі УП «Табак» г. Гродна, ствараючы нязручнасці пасажырам грамадскага транспарту.

12 красавіка ў Гарадку зніклі аўтобусныя прыпынкі каля танка па вул. Невельская шаша і каля пракуратуры па вул. К. Маркса. Замест гэтых прыпынкаў з'явіліся тытунёвыя шапікі УП «Табак» г. Гродна.

Такім чынам у Гарадку ўжо будзе тры прыпынка з тытунёвымі шапікамі. Нагадаем, што першы тытунёвы шапік-прыпынак з'явіўся па вул. Чырвонаармейскай каля міні-гандлёвага цэнтра «Прычындалы». Па яго выгляду пасажары аўтобуснага руху могуць пабачыцьякбудуцьвыглядаць два пераабсталяваных прыпынка праз невядомы час.

Але праз каторы час на двух новых тытунёвых прыпынках будзе усталяваны месцы для пасажыраў невядома, бо ініцыятары зменаў пра гэта не паведамілі грамадзянам. Ды і карыстальнікі прыпынкаў задаюцца пытаннем: "Чаму нельга было спачатку абсталяваць прыпынак для пасажыраў, а потым ставіць тытунёвы шапік?"

Гэта рытарычнае пытанне так мусіць і застанецца без адказу. А пасажыры ў чарговы раз зразумеюць, што не яны галоўныя для аўтобусных кіраўнікоў, якія не думаюць прапершачарговыязручнасці для сваіх спажыўцоў.

Леанід Гаравы

СПОРТ

АГУЛЬНАНАЦЫЯНАЛЬНЫ ТУРНІР ПА БАРАЦЬБЕ ДЛЯ МОЛАДЗІ

Турнір па грэка-рымскай барацьбе ў Гарадку сабраў аматараў барацьбы з усёй Беларусі.

13 красавіка ў г. Гарадку прайшоў 8-ы турнір па грэка-рымскай барацьбе, прысвечаны памяці поўнага кавалера ордэна Славы, ураджэнца Гарадоччыны І.В. Дарошчанкі. У спартыўнай зале Гарадоцкага аграрна-тэхнічнага каледжа да позняга вечара змагаліся юнакі з 2002-2010 гадоў нараджэння.

У рэспубліканскіх спаборніцтвах прыняла ўдзел больш 200 спартсменаў з Віцебска, Глыбокага, Шуміліна, Талочына, Сянно, Полацка, Мінска, Гомеля, Жлобіна. Самыя прадстаўнічыя дэлегацыі былі з Віцебска і Гарадка — па 35-50 чалавек.

Ва ўрачыстым адкрыцці спаборніцтваў прыняў удзел старшыня Гарадоцкага райвыканкаму Пётр Карабач, старшыня Гарадоцкай раённай арганізацыі «Белая Русь» Таццяна Пушкова і іншыя арганізатары турніра.

Пад час турніра разыгрывалася больш 60 прызавых месцаў і барацьба ішла з 12 гадзін дня да дзевяці вечара, пакуль не быў выяўлены апошні пераможца турніра.

Ад каманды Гарадоцкай ДЮСШ прыняла ўдзел амаль 40 спартсменаў, якія заваявалі шэсць прызавых месцаў:

1 месца ў вагавой катэгорыі да 75 кг сярод юнакоў 2002-2003 гг.н. заняў Ганчарэнка Іван;

2 месца ў вагавой катэгорыі да 26 кг сярод юнакоў 2008-2010 гг.н. у Мельнікава Алега;

2 месца ў вагавой катэгорыі ад 73 кг сярод юнакоў заняў Яфрэмаў Арцём;

3 месца ў вагавой катэгорыі да 29 кг сярод юнакоў 2008-2010 гг.н. у Гамзюка Івана;

3 месца ў вагавой катэгорыі да 38 кг сярод юнакоў 2008-2010 гг.н. заняў Сафонаў Міхаіл;

3 месца ў вагавой катэгорыі да 53 кг сярод юнакоў 2008-2010 гг.н. у Глінская Дзяніса.

Л. Антонаў

СУБОТНІК

УДАРНАЕ МЕСЦА – БЫЧЫХА

Самым ударным месцам рэспубліканскага суботніка стала Бычыха, дзе працаваў міністр па надзвычайных сітуацыях Уладзімір Вашчанка.

У рамках «Года малой радзімы» Уладзімір Аляксандравіч Вашчанка накіраваўся ў дзень рэспубліканскага суботніка на сваю Радзіму — у Гарадоцкі раён. Асноўным месцам добраўпарадкавання Гарадоцкага раёна стаў населены пункт Бычыха, раён мясцовага дома культуры.

Тут работнікі Віцебскага абласнога ўпраўлення МНС сумесна з кіраўніцтвам установы Аляксандрам Рыгоравічам Клабуком і Міністрам па НС Уладзімірам Аляксандравічам Вашчанка заняліся добраўпарадкаваннем тэрыторыі клуба і высадзілі дрэвы. Да работнікаў МНС далучыўся старшыня Гарадоцкага раённага выканаўчага камітэта Пётр Пятровіч Карабач.

Па заканчэнні работ на дадзеным участку прадстаўнікі мясцовых органаў улады і МНС накіраваліся ў Бычыхінскага сярэднюю школу, якую традыцыйна Уладзімір Аляксандравіч наведвае і аказвае дапамогу. Тут сёння «кіпела» праца — выкладчыцкі склад афармляў клумбы, рамантавалі абсталяванне на стадыёне. І тут на дапамогу падаспелі выратавальнікі на чале з кіраўніком ведамства. Фізічная праца завяршылуся уручэннем карысных падарункаў ад кіраўніка ведамства МНС для школы, і вядома ж салодкіх падарункаў для вучняў 1-4 класаў.

Акрамя таго, ужо стала традыцыяй, штогод у рамках абласнога і рэспубліканскага суботніка, ратавальнікі Віцебшчыны аказваюць дапамогу ў добраўпарадкаванні тэрыторыі Віцебскага абласнога рэабілітацыйнага дома дзіцяці, а таксама аказваюць яму пасільную матэрыяльную дапамогу.

Пераклад з расейскай. Паводле: http://vitebsk.mchs.gov.by

Аб’ява

Аператыўная інфармацыя аб падзеях Гарадоччыны, рэгіёна і больш, чым у газеце, зараз па-беларуску і па-расейску з'яўляецца на новым Інтэрнэт рэсурсе: http://haradok.info

****

Наша газета “Гасцінец” пачала размешчацца на партале http://haradok.info ў раздзеле “Газета “Гасцінец”, дзе ствараецца архіў за мінулыя гады.

****

Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Гасцінец» паведаміце рэдакцыі аб гэтым – і вы яго атрымаеце. Калі ўжо не жадаеце атрымліваць выданне, то патэлефануйце у рэдакцыю.

АЛІМПІЯДНЫ РУХ

ПЕРАМОЖЦА РЭСПУБЛІКАНСКАЙ АЛІМПІЯДЫ

Сярод пераможцаў заключнага этапу рэспубліканскай алімпіяды па вучэбных прадметах і вучаніца СШ № 1 г. Гарадка Юлія Талкачова.

Школьнікі Віцебшчыны на IV (заключным) этапе рэспубліканскай алімпіяды па 17 вучэбных прадметах заваявалі 84 дыплома, тым самым вывелі вобласць на трэцяе месца ў краіне (не лічачы Мінска). Спрыяла гэтаму дасягненню і 11 классніца СШ№ 1 г. Гарадка Юлія Талкачова.

Ва ўпраўленні адукацыі аблвыканкама адзначылі, што ў гэтым годзе каманда алімпіяднікаў Віцебшчыны выступіла больш паспяхова — амаль палова хлопчыкаў і дзяўчынак, якія ўдзельнічалі ў самым складаным фінальным этапе, занялі прызавыя месцы.

Традыцыйна больш за ўсё пераможцаў сярод гімназістаў — 53. У лідэрах віцебскія гімназіі № 8 (12 дыпломаў), № 1 (10), № 2 (8), № 7 (4), Полацкая № 1 імя Ф. Скарыны (4). На адным прызавому месцы ў прадстаўнікоў сельскіх гімназій — Глыбоцкай раённай і Браслаўскай. Бліскучыя вынікі паказалі і навучэнцы Віцебскага кадэцкага вучылішча (3 дыпломы), школ № 16 Полацка, № 31 абласнога цэнтра (4).

Сярод навучэнцаў сярэдніх школ райцэнтраў Віцебшчыны толькі пяць дыпломаў: Ушацкай сярэдняй школы (2), СШ № 1 Гарадка, № 1 Дубро ўна, № 1 Лёзна (па 1 дыплому)

Сярод гэтых лепшых пяці і Талкачова Юлію, навучэнка 11 класа Сярэдняй школы № 1 г. Гарадка, прызёра заключнага этапу алімпіяды па вучэбным прадмеце «Біялогія», якая атрымала дыплом II ступені. Поспех Юліі падзяляе і настаўніца біялогіі Грыбалёва Наталля Аляксандраўна. Заключны этап алімпіяды па біялогіі праходзіў у г. Гродна.

Больш за ўсё ж дыпломаў нашы навучэнцы заваявалі па матэматыцы (12), рускай мове і літаратуры (10), беларускай мове і літаратуры і інфарматыцы (па 9), фізіцы (7).

Паводле "Віцебскія весці"
Л. Антонаў

ПРЫРОДА

НАЙВЯЛІКШЫ РАЗЛІЎ ГАРАЖАНКІ

10 красавіка Гаражанка ў межах Гарадка дасягнула найвялікшага разліву, спыніўшы рух праз пешаходны мост да СШ № 2 г. Гарадка, рух па вул. Зялёнай і на бас-востраў ля лыжаролернай трасы.

З пасхальнай нядзелі пад'ём вады ў рацэ Гаражанцы імкліва дасягнуў свайго максімума. Першымі гэта адчулі вучні і настаўнікі СШ№ 2, якія праз пешаходны мост зараз не могуць прайсці з цэнтра ў навучальную установу і вымушаны ўжо каторы дзень рухацца праз галоўны мост райцэнтра.

Гаражанка шырока разлілася і каля вул. Галіцкага каля старага маста, дзе маецца з'езд на вул. Зялёную. Гэта вуліца зараз таксама адрэзана ад цэнтра.

Воды Гаражанкі нясуць свае патокі і на возера Лугавое, якое хутка вызвалілася ад лёду. Паднядце ўзроўня вады ў азёрах Лугавым і Арэхавым прывяло да спынення сувязі з бас-востравам, які з лыжаролернай трасай злучаецца пешаходным мастом. Але вялікая вада не пужае сямейку лебядзяў, што займаецца сваімі справамі.

Сёлетні ўзровень вады не найвялікшы за апошнія гады, калі Гаражанка падтаплівала дамы і па вул. Зарэчанскай і па вул. Галіцкага. І хутка наша рэчка верне воды ў свае берагі, бо моцных дажджоў не прагназуецца.

Л. Антонаў

ДАПАМОГА

ПРАЦЯГНУЛІ РУКУ ДАПАМОГІ

Гарадоцкі райвыканкам паведаміў газеце «СБ-Беларусь Сегодня» аб дапамозе сям'і Ананевіч з в. Халіпы.

Аб няпростым жыцці сям'і Ананевіч з Гарадоцкага раёна распавядалася ў публікацыі ўласнага карэспандэнта па Віцебскай вобласці А.Навумавай «Як дапамагаюць Дзіму і яго маме» («СБ» за 30 студзеня). 48-гадовая Ганна Трафімаўна не працуе, з 13-гадовым сынам Зміцерам туліцца ў чужым старым доме без прапіскі.

Інваліднасць, на якую разлічвае з-за праблем са здароўем, пакуль не пацверджана. Жывуць маці і сын на пенсію па страце карміцеля, а гэта менш за 200 рублёў, плюс даходы ад выпадковых падзаробкаў. У хаце - антысанітарыя. Хлапчук вучыцца ў школе ў суседняй Расеі і больш за ўсё баіцца, што з-за цяжкай сітуацыі, у якой ён з мамай апынуўся, яго могуць забраць у дзіцячы дом. Сям'і, безумоўна, патрэбна падтрымка - такую выснову зрабіла аўтар публікацыі.

У рэдакцыю прыйшоў ліст з Гарадоцкага райвыканкама за подпісам намесніка старшыні М.Здольнікавай. У ім паведамляецца, што пытанні, узнятыя ў артыкуле, разгледжаны адпаведнымі службамі з выездам на месца. Разам з А.Ананевіч складзены план пакрокавых сумесных дзеянняў аказання дапамогі сям'і. У сувязі з адсутнасцю ва ўласнасці афіцыйна зарэгістраванага жылля ў Ганны Трафімаўны па яе заяве ад 1 лютага 2018 гады сям'я зарэгістраваная па месцы знаходжання па адрасе: вул. Цэнтральная, д. 83, в. Рудня Гарадоцкага раёна (пры апорным пункце савета АПАП Руднянскага сельвыканкама). Праведзена медыцынскае абследаванне А.Ананевіч, у тым ліку ў кліниках Віцебска. Вырашаецца пытанне з напрамкам дакументаў у МРЭК для магчымага ўстанаўлення групы інваліднасці.

У лісце таксама гаворыцца: "У самы кароткі час у хаце Ананевіч А.Т. быў наведзены належны парадак, створаны ўмовы для пражывання сына. Прадстаўніцтвам аднаго з банкаў на бязвыплатнай аснове праведзены работы па рамонце пячнога ацяплення і электраправодкі. Банкам у якасці бязвыплатнай дапамогі для непаўналетняга дзіцяці набыты: мэбля, камп'ютар, электрачайнік, сталовы посуд, прадукты харчавання. Агульная сума аказанай дапамогі склала каля 1 тыс. Еўра. У цяперашні час Зміцер працягвае навучацца ў 7-м класе Лехаўскай сярэдняй агульнаадукацыйнай школы - філіяла муніцыпальнага агульнаадукацыйнай установы "Гімназія г. Невеля Пскоўскай вобласці", якую, са слоў Ананевіч А.Т., будзе заканчваць ».

Пераклад з расейскай, "Беларусь – Сёння"

КРЫМІНАЛ

«СУЧАСНЫЯ» КРЫМІНАЛЬНІКІ

У Гарадоцкім раёне з хаты скралі не толькі прадукты ежы, але і дзве флэш-карты

Спецыялісты Гарадоцкага РАУС распавялі карэспандэнту «Гарадоцкага веснiка» аб крыху незвычайным крадзяжы ў адной з вёсак Гарадоцкага раёна.

Паводле інфаомацыі раёнкі крымінальную адказнасць за крадзёж прадуктаў харчавання і дзвюх флэш-карт панясуць два беспрацоўныя жыхары нашага раёна. Гісторыя з крадзяжом адбылася ў сярэдзінге сакавіка, калі пенсіянерка заўважала аб знікненні з лядоўні прадуктаў харчавання і паведаміла пра гэта ў Гарадоцкі РАУС. Па назіранню жанчыны крадзёж адбыўся 14 сакавіка ў часовы прамежак з 10.00 да 13.30.

Спецыяльная аператыўная група, якую ўзначаліў начальнік Гарадоцкага РАУС Андрэй Патапенка, аператыўна выявіла, што крадзёж ажыццявілі два мужчыны, адзін з якіх ужо меў крыміналльнае пакаранне. Пад час следчых дзеяў было выяўлена, што крымінальнікі вырвалі дзвярны прабой, скралі прадукты з лядоўні, а таксама знеслі дзве флэш-карты.

Гэтымі дзеямі пенсіянерцы была нанесена матэрыяльная шкода ў памеры 50 рублёў. У адносінах да злачынцаў узбуджана крымінальная справа па ч.2 арт. 205 Крымінальнага кодэксу Беларусі — крадзёж, здзейснены паўторна з пранікненнем у жытло.

Т. Гаражанка

ХИЩЕНИЕ ТОВАРА НА 1500 РУБЛЕЙ

Городокская прокуратура сообщает о возбуждении уголовного дела в отношении продавщицы Городокского Райпо, которая за месяц работы в магазине в д. Бычиха завладела товарно-материальными ценностями на сумму 1 472 рубля 88 копеек.

Прокурор Городокского района на странице прокуратуры в интернете сообщил, что 22 марта 2018 в отношении продавца одного из магазинов Городокского РАЙПО Городокским районным отделом Следственного комитета возбуждено уголовное дело по признакам преступления предусмотренного ч. 1 ст. 210 УК «Хищение путем злоупотребления служебным положением». Женщина обвиняется в том, что являясь должностным лицом в период времени с 13.12.2017 по 12.01.2018, работая в магазине Городокского РАЙПО в д. Бычиха, совершила хищение. Подозреваемая по определению следователей путем злоупотребления служебными полномочиями завладела товарно-материальными ценностями, принадлежащими Городокскому РАЙПО, на сумму 1 472 рубля 88 копеек.

Будучи опрошенной, обвиняемая пояснила, что присвоение товарно-материальных ценностей она допустила в связи с трудным материальным положением.

В соответствии с санкцией ч. 1 ст. 210 Уголовного кодекса Республики Беларусь продавцу грозит наказание в виде лишения права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью со штрафом, или ограничения свободы на срок до четырех лет со штрафом, или лишения свободы на срок до четырех лет со штрафом или без штрафа и с лишением права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью.

Л. Антонов

ЗДАРЭННЕ

ДВАЙНЫ ПАЖАР

Менш чым за два месяца ў грамадзянкі ў Гарадку згарэў дом, а потым лазня з пабудовай

На пачатку лютага і напрыканцы сакавіка ў грамадзянкі 1969 г.н. па 2-й вул. Чарняхоўскай у Гарадку спачатку дом у выніку пажара стаў непрыдатны для жылля, а потым фактычна згарэла лазня з гаспадарчай пабудовай.

Як распавёў інспектар інспекцыі нагляду і прафілактыкі Гарадоцкага РОСЧ Віталь Чэпікаў, трывожнае паведамленне паступіла ў пажарную частку 27 сакавіка ў 20 гадзін 59 хвілін паведаміў Гарадоцкі РАНС http://gorodok.vitebsk-region.gov.by .

Да прыбыцця пажарных ўзгаранне ніхто не спрабаваў затушыць, так як распаўсюд агню праходзіў вельмі хутка і адразу па двух будынкам: лазні і надворнай пабудове. На момант узнікнення пажару ў доме ніхто не знаходзіўся, бо ён быў непрыдатны для жылля пасля пажару ў ім 2 лютага.

Канчаткова справіцца з пажарам у будынках атрымалася пажарным-выратавальнікам у 21 гадзіну 18 хвілін. У выніку пажару ў лазні і надворнай пабудове пашкоджаны дахі, столевыя перакрыцці.

Прычына пажару высвятляецца.

Т. Гаражанка

ПАСЛАННЕ

КРАСАВІЦКІЯ ТЭЗІСЫ АЛЯКСАНДРА РЫГОРАВІЧА

Менш за паўтары гадзіны — Аляксандр Рыгоравіч уклаўся ў сціслы тэрмін, чытаючы пасланне да народа і парламента. Гэта лагічна, бо выглядала яно, як набор тэзаў. А чаго доўга размаўляць? Задачы пастаўленыя — працуйце!

Справа толькі ў тым, што ў такім выпадку патрэбы ў пасланні не было зусім.

Чырвонай ніткай сённяшняга паслання была тэза, агучаная яшчэ ў фільме «Брыльянтавая рука»: «Невінаватая я, ён сам прыйшоў!» І пачаў кіраўнік дзяржавы з таго, што акрэсліў вінаватых у нашым гаротным становішчы. Гэта, зразумела, не мы, а сусвет, у якім настала «эпоха нявызначанасці, непрадказальнасці і нестабільнасці», а таксама насаджэння уласных эканамічных і палітычных поглядаў і «нацыянальны эгаізм» нават партнёраў і саюзнікаў. Дзіва, што гэтым разам Аляксандр Рыгоравіч не нагадаў пра «сусветны эканамічны крызіс», якога, насамрэч, няма. Бачна, тое яму ўжо растлумачылі.

І, урэшце, падаецца, растлумачылі яму іншае: пра змену сістэмы гаспадаркі. Пра тое, што зараз «руляць» эфектыўныя менеджары, а перш чым ствараць нейкае прадпрыемства, трэба думаць не пра тое, што яно будзе выпускаць, а каму гэтую прадукцыю можна будзе прадаць.

Інавацыі

Прынамсі, галоўнай пазітыўнай тэзай гэтага паслання я б азначыў патрабаванне Лукашэнкі «даць свабоду дырэктарам прадпрыемстваў» і пазбавіць гэтыя самыя прадпрыемствы гіперапякунства з боку дзяржавы. Лукашэнка, урэшце, заўважыў, што, калі ўсе адказваюць за ўсё, ніхто не адказвае ні за што.

Але ці будзе яго пажаданне выкананае? «Кожны павінен займацца сваёй справаю, — але пры гэтым адказваць будзеце ўсе», — на карані задушыў сваю ж ініцыятыву беларускі правадыр.

Увогуле, слухаючы тэзісную ацэнку стану і перспектываў беларускай эканомікі ад Аляксандра Рыгоравіча, узнікала ўражанне, што ён чытае па паперцы тыя рэчы, сэнсу якіх да канца не разумее. Ён патрабаваў падвышаць інавацыйную актыўнасць прадпрыемстваў, скарыстоўваць геаграфічны патэнцыял краіны (цікавіўся, чаму нашыя грамадзяне лётаюць у іншыя краіны з Кіева ці Вільні, а не з Мінску), кажучы пра развіццё прадпрымальніцтва, пераскочыў на праблемы глыбокай перапрацоўкі сыравіны. Пры гэтым фактычна заўважыў, што «мадэрнізацыя», у якую ўбуханыя мільярды долараў, так і засталася «на ўзроўні планаў». Кардонны завод у Добрушы не працуе, камбінат у Салігорску закрыўся праз тры месяцы працы, цэментныя заводы у заняпадзе, нафтахімія не вытрымлівае крытыкі...

А асабліва пацвярджае тэзу Аляксандра Рыгоравіча пра важнасць найперш рынкаў збыту сітуацыя з нашай любай беларускай АЭС. Па планах, першы яе энергаблок павінны запусціць ужо ў наступным годзе. Гэта маштабны 10-мільярдны інвестыцыйны праект, такога, па словах Лукашэнкі, у Беларусі не было і наўрад ці яшчэ будзе. Але нават яму пакуль ніхто не расказаў, як гэтая АЭС будзе ўбудаваная ў эканоміку Беларусі. Кажучы працсей — куды мы падзенем столькі электрычнасці.

Палітыка

Асобны для Лукашэнкі сёння быў палітычны складнік. Яго моцна ўразіў поспех чарговай «каляровай рэвалюцыі» ў Арменіі. І таму ён асобна спыніўся на магчымых зменах у Канстытуцыю, размова пра якія ходзіць ад нядаўняга часу.

Зразумела, Аляксандр Рыгоравіч заўважыў, Канстытуцыя — Асноўны закон, і як любыя законы, павінна змяняцца. Але ён «асабіста ні пра якія рэферэндумы не думаў», а толькі «чытаў у СМІ і чуў, што адказвала СМІ прадстаўнік ЦВК».

«З народам гуляцца нельга. Зменаў (Канстытуцыі) пад канкрэтную асобу ніколі не будзе — як гэта мы пабачылі на прыкладзе Арменіі. Не трэба было пераводзіць прэзідэнцкую рэспубліку ў парламенцкую, вось і адгукнулася. Навошта мяняць асновы дзяржавы, ламаць пад нейкую асобу? А калі потым асоба зламаецца, то што? Трэба спыніць гэтую валтузню, па-беларуску кажучы», — заявіў Лукашэнка.

І ўвогуле, дадаў ён, што «нам не да рэферэндумаў», а Асноўны закон можа дзейнічаць і з запісам пра неіснуючы ўжо Вышэйшы гаспадарчы суд.

Але ўсё ж кіраўніка краіны хвалявала міжнародная абстаноўка. Да Арменіі ён звяртаўся некалькі разоў. Сказаўшы, што «не трэба нам займацца глабальнай палітыкай, мы яе не робім і рабіць не будзем», потым зазначыў, што Беларусь змагла заняць уласную нішу ў свеце, стаўшы глабальным гульцом, дзякуючы ініцыятыве «Хельсінкі-2». «У нас няма залішніх амбіцый, але пры гэтым няма і комплексу аўтсайдэра», сказаў ён, дадаўшы, што без перафарматавання механізмаў бяспекі нас чакае вайна, і не «Другая сусветная».

Цікава, што ён перасцярог ад развязвання войнаў і агрэсіўнай рыторыкі «гаворачых галоваў» на расійскіх тэлеканалах, папярэдзіўшы, што менавіта яны ў выпадку канфлікту нідзе не адседзяцца.

Звыклае

Звыкла Лукашэнка абрынуўся на карупцыянераў і хабарнікаў. Маўляў, некаторыя людзі ў запаведніку рыбу кралі, дык «калі хочаце рыбы паесці — скажыце мне». Звыкла ён патрабаваў выкараніць пасярэднікаў, асабліва тых, хто пасярэднічае паміж беларускімі прадпрыемствамі. Звыкла ён казаў пра павышэнне эфектыўнасці працы. Гэтым разам, канешне, не прагучала «распранацца і працаваць», але было сказана выразна: «Менш слоў — больш справы». І тычылася гэта, як ні дзіўна, найперш чыноўнікаў і кіраўнікоў.

Увогуле, што было рассусольваць? Як сказаў правадыр, усе задачы ўжо пастаўленыя на адпаведных нарадах. І таму пасланне, падаецца, гэта проста такі «чароўны пендаль» адказным асобам, каб яны пачалі іх выконваць.

Можа, таму гэтае пасланне і было найкарацейшым і тэзісным.

А адзіная фраза, якая вартая запамінання з гэтага паслання: «Свет не стаў працуейшым — ён стаў цікавейшым». І з гэтым цяжка не пагадзіцца.

Сяргей Пульша
«Новы час»

ЭКАЛОГІЯ

ЧЁРНЫЙ БИЗНЕС, КОТОРЫЙ ОСУЖДАЮТ И ЭКОЛОГИ, И ЦЕРКОВЬ

Собираясь на кладбище, многие люди покупают пластиковые украшения. Однако немногие задумывается о том, что это не только противоречит христианской традиции относительно мёртвых, но ещё и вредит живым. Такая «кладбищенская мода» характерна только для постсоветского пространства и была навязана в «лихие 90-е» беспринципными предпринимателями первой волны при поддержке китайской промышленности. И теперь более миллиона долларов ежегодно тратят беларусы на искусственные цветы, которые загрязняют нашу родину. Начни с себя — останови это кощунство!

Не превращайте могилу в клумбу

Облагораживание могил обосновано христианским вероучением. Религиозные люди называют покойных «усопшими» (уснувшими), но не «умершими», потому что верят, что в своё время они восстанут из гроба, а значит, могила — это место будущего воскресения. Поэтому она должна содержаться в чистоте и порядке, поясняется на официальном сайте Брестской епархии.

Что касается украшения могил, то для христиан главным является крест, который знаменует спасение и воскресение человека. Но мало кто думает об этом, приходя на кладбище, и обязательно приносит с собой дополнительное украшение — цветы. Так проявляется наша память и любовь к усопшим. Это естественно для человека, и здесь нет ничего странного. Главное — не превратить могилу в клумбу. Цветы принято приносить даже в храм, размещать их перед иконами. Но если в храм христиане приходят с живыми цветами, то на кладбище подавляющее большинство приносит искусственные.

«Церковь не имеет доктрины относительно такого явления. Но большинство священников в личных беседах высказываются против. Сам я тоже категоричен. Должно быть всё живое, иначе скоро станем все искусственными», — поделился Павел Романович, руководитель отдела по работе с молодёжью Брестской епархии.

Из чего состоят искусственные убранства?

Как правило, искусственные цветы изготавливают из большого количества компонентов. Лепестки — это синтетические ткани, например полиэстер, латекс, органза, обработанные различными химическими составами для придания пластичности и стойкости. Для окрашивания чаще всего используются анилиновые краски, представляющие собой достаточно токсичные соединения, которые могут оказывать негативное воздействие на здоровье, вызывая головокружение, головную боль, слабость.

Стебли, бутоны и иные декоративные элементы искусственных цветов в большинстве случаев изготавливаются из пластика, чаще всего ПВХ, который также довольно токсичен.

Сердцевины цветов и мелкие украшения могут изготавливаться из пенопласта. Пенопласт при нагревании может выделять канцерогенное вещество стирол, сообщается на сайте Центра экологических решений.

Можно ли их переработать?

В сельской местности отстоявшие свой век искусственные цветы с могил закапывают или сжигают. Экологи же настаивают, что мусор вообще нельзя сжигать. Во-первых, в составе мусора могут быть какие-то вторичные ресурсы, которые следовало бы отправить на переработку. А во-вторых, в состав украшений из пластика могут входить красители, пластификаторы и другие вещества, которые при сжигании попадут в воздух. В условиях открытого горения, где температура сравнительно небольшая — 200 градусов максимум, могут образовываться новые опасные химические соединения.

Искусственные цветы и венки нельзя и закапывать, так как материал, из которого они изготовлены, разлагается более ста лет, что крайне негативно сказывается на состоянии окружающей среды…

Существует альтернатива...

Использование искусственных украшений чаще всего обусловлено желанием сэкономить. Считается, что «пластик» дешевле живых цветов и гораздо долговечнее.

На самом же деле искусственные цветы на солнце довольно быстро теряют свой товарный вид.

Альтернативой покупки живых и искусственных цветов является благоустройство могилы в виде посадки

(працяг на стар. 4)

ЭКАЛОГІЯ

(пачатак на стар. №3)
растений, кустарников и вечнозелёных хвойных деревьев. Можно высадить луковичные сорта (лилии, крокусы, ландыши), полевые (космосы, циннии, бархатцы), а также герани, хризантемы и розы, сообщается в источнике funeral.by.

«Живые цветы особо люди не закупают и ими могилы не оформляют. У нас был опыт: недавно мы делали такой эксперимент: оформили живыми цветами могилу после захоронения. В принципе, получилось неплохо. По деньгам, в целом, это не намного дороже, чем искусственными венками. Конечно, что-то приживется, что-то нет, так что есть риски определённые. И уход, конечноже, необходимдополнительный. Пока же люди предпочитают искусственные цветы. С ними проще, ассортимент больше и по цветовой гамме и по оформлению. Это стало уже традиционно, поэтому производство искусственных цветов сегодня широко развито в ритуальном бизнесе», — объяснил Алексей Шевердин.

Делаем выводы

Ежегодно только на Пасху мёртвых (Радоницу) места захоронения в Беларуси посещают около 1,5 млн человек. Если каждый третий принесёт на кладбище два искусственных цветка, то на могилах их окажется около миллиона. В среднем каждый из них стоил в этом году около 2 рублей (20 тысяч по ценам до деноминации). В сумме получается 2 млн беларусских рублей (20 млрд — до деноминации), или около 1 млн долларов США. Впечатляет? А ведь кто-то покупает дорогостоящие искусственные венки, а не пару цветочков. Кроме того, украшения на кладбище несут не только на Радоницу, но и в течение всего года.

А теперь подумайте: на что вы тратите эти деньги? На мусор, который загрязняет окружающую среду. Может, стоит уже обратить внимание на более экологичный вариант? Например, посадить неприхотливые живые растения на могилах своих родственников.

Ирина Шатило
http://greenbelarus.info

НАРОДНЫ ПРАТЭСТ

В АРМЕНИИ УЛИЦА СБРОСИЛА САРГСЯНА

Режим Лукашенко гораздо жестче армянского, но это не гарантия от потрясений, поскольку тают возможности обеспечить белорусам достойную жизнь...

Неожиданные, молниеносные протесты в Ереване привели к отставке Сержа Саргсяна, занявшего кресло премьера лишь несколько дней назад. Это ошеломляющая новость для всех авторитарных режимов постсоветского пространства, включая белорусский, боящихся как огня всяких майданов.

Фишка в том, что Саргсян хоть и занял премьерское кресло только-только, но успел изрядно поднадоесть армянам за десять лет президентства. Вдобавок сограждан возмутила хитрая рокировочка, поскольку в результате перелицовки конституции к премьеру от президента перекочевала львиная доля властных полномочий…

В Беларуси режим жестче

Конечно, глупо проводить примитивные параллели, прокламировать лозунги типа: сегодня — Ереван, завтра — Минск. Но армянские события — звоночек белорусскому руководству.

Режим, который выстроил Лукашенко, гораздо жестче армянского. Там худо-бедно идет некая ротация властных элит и персоналий, 9 апреля вступил в должность уже четвертый постсоветский президент Армен Саркисян. Лукашенко же кресло главы государства как занял, так и не уступает с 1994 года.

Именно на жесткость он и делает ставку. Силовые структуры, заточенные на подавление волнений, выхолены и вышколены, оснащены по последнему слову. Как тяжелые боевые роботы из фантастических фильмов, белорусские силовики методично и бесстрастно выполняют по команде свою усмирительную миссию.

Массовыми арестами закончилась Площадь 2006 года. За семь с половиной минут, как хвалился Лукашенко, зачистили Площадь в 2010-м, лидерам и активистам протеста впаяли тюремные сроки. Так же методично были перемолоты протесты против декрета «о тунеядцах» в прошлом году…

Саргсян, который сдался за считаные дни, в глазах Лукашенко наверняка выглядит жалким слабаком. Ранее белорусский официальный лидер презрительно говорил о малодушии сбежавшего из Украины Виктора Януковича. Сам Лукашенко заявлял некогда, что готов защищать власть президента даже лично с оружием в руках. И в минуты внутренних кризисов он бестрепетно дает отмашку на зачистку улиц и площадей от бунтующего элемента.

Экономические чудеса кончились

Второй момент: Армения — одна из самых бедных постсоветских стран, что априори подогревает народное недовольство. Лукашенко же удавалось долгое время обеспечивать заметно более высокий, даже приличный по постсоветским меркам уровень жизни сограждан. И политологи констатировали этакий негласный социальный контракт: мол, белорусы согласились пожертвовать правами и свободами за чарку и шкварку.

В общем, верхушке белорусского режима не стоит обольщаться, что она схватила бога за бороду в плане внутренней стабильности.

Но чудеса кончились. Москва урезала субсидии, нереформированная белорусская экономика стала все сильнее сбоить, средняя зарплата белорусов в долларовом эквиваленте сегодня ниже, чем в 2010-м. По уровню жизни граждан страна все сильнее отстает даже от соседей — далеко не самых богатых стран ЕС. И без экономических реформ, как дружно предрекают международные эксперты, это отставание будет нарастать.

А значит, будет нарастать и недовольство белорусов. У руководства страны два пути: непопулярные реформы или зажимание гаек.

Лукашенко никогда не был реформатором, а чем дольше человек у власти, тем страшнее порушить привычный порядок вещей. Реформы неизбежно увеличат безработицу, социальное расслоение, породят недовольство аутсайдеров, то есть усилят риск тех самых протестов. Вдобавок с утратой массива госсобственности будет утрачена и одна из опор авторитарной власти.

Вообще — чем заниматься, когда миссия командовать экономикой окажется неактуальной? Править по-другому нынешняя властная элита не умеет. А уступать место не хочет. Сама идея ротации властных элит, эта обыденность европейских демократий, белорусской верхушке ненавистна.

Модернизацию же экономики хотят свести к созданию прорывного IT-кластера, не трогая массив неэффективного госсектора (да еще и айтишников подмять под специальное министерство). Но этот замысел попахивает утопией. Или антиутопией.

Беларуси нужны комплексные реформы. Включая общественно-политическую сферу. Однако Лукашенко уже признавался, что от демократизации его тошнит. Сегодня мы видим, что сворачивается даже та хилая оттепель, которую имитировали ради нормализации отношений с Европой. Решено, что Европа перетопчется…

Трансформация требует мудрости и мужества элит

Вновь-таки: было бы поверхностно делать вывод, что вот, рано или поздно и в Беларуси, как в Армении, сорвет крышку котла. У белорусского режима пока немалый запас прочности. Да и народ у нас не чета горячим южанам. Про терпеливость, памяркоўнасць белорусов сложены анекдоты.

У властей, загнавших экономику в застойное болото, все меньше возможностей обеспечивать гражданам достойную жизнь. Контраст между Беларусью и соседями из ЕС — не в пользу Беларуси — будет усиливаться.

И даже если удастся избежать социальных потрясений, то это будет пиррова победа. Страна, у которой стартовые постсоветские возможности были лучше, чем у Польши или Чехии, будет только глотать за ними пыль. Такова цена консервации нынешней системы.

Не факт, что армянский протест изменит тамошнюю систему. Вообще я лично не адепт бунтов, социальных потрясений, революций. Революция всегда сопровождается насилием, косит без разбору и, да, часто поднимает на гребень волны авантюристов. Системная трансформация под эгидой ответственных, мудрых элит была бы для Беларуси не только гуманнее, но и гораздо продуктивнее. Однако очень похоже на то, что белорусский персоналистский режим к трансформации не приспособлен, чересчур ригиден. А потому будущее страны туманно, непредсказуемо и тревожно.

Александр Класковский
«Белапан»

НАША ЖЫЦЦЁ

ШТРАФ ЗА ГАРБАТУ І «ЧЫРВОНЫЯ ЛЮДЗІ»

Некалькі, здаецца, разрозьненых фактаў.

У Віцебску суд прызнаў вінаватымі восем чалавек, якія сабраліся на кватэры, пілі гарбату і пра нешта размаўлялі. На прадпрыемстве «Менскія цеплавыя сеткі» прымусова зьбіраюць па 5 рублёў на беларускі Чырвоны Крыж. Тым, хто адмаўляецца плаціць, пагражаюць праблемамі і зьніжэньнем заробку.

Здавалася б, нічога новага, падобныя факты здараюцца рэгулярна. Але калі яны амаль адначасова трапляюць на стужку навінаў, то вымалёўваецца даволі дакладная карціна грамадзкага жыцьця краіны. Нібы з савецкіх часоў нічога не памянялася.

Нобэлеўская ляўрэатка Сьвятлана Алексіевіч у нядаўнім інтэрвію парталу tut.by кажа: «Вы хочаце сказаць, што беларусы жывуць у 21 стагодзьдзі? Ды мы ўсё яшчэ пры сацыялізьме. У нас сацыялістычная вытворчасьць, кіраваньне, мысьленьне. З чаго вы ўзялі, што ўсё іншае? Калі мне кажуць, што гэта гісторыя, я не згаджаюся... Што да Беларусі, то тут вельмі шмат „чырвонага чалавека", паколькі мы не зжылі сацыялістычнае грамадзтва. У нас час спынены. Мяняецца горад, машыны становяцца іншыя, але людзі — не».

Быў у беларускай гісторыі кароткі дэмакратычны пэрыяд на пачатку 1990-х гадоў, калі ўладу можна было свабодна крытыкаваць, нават патрабаваць яе адстаўкі. Але ў масавай сьвядомасьці ён адлюстраваўся як час хаосу, бязладзьдзя, беспарадку. Гэта быў пэрыяд, падчас якога, па словах Лукашэнкі, «улада валялася ў брудзе».

Паводзіны ўладаў якраз ня дзівяць. Бо вядома, што ў любой краіне дзяржаўныя інстытуцыі робяць так, як дазваляе народ. Іншая рэч, што існы рэжым штучна кансэрвуе сацыяльныя ўмовы, якія ўзнаўляюць, рэпрадукуюць залежнасьць насельніцтва ад дзяржавы.

Гэткія культурныя асаблівасьці беларусаў становяцца пэўнай перашкодай на шляху да мадэрнізацыі беларускага грамадзтва. Бо новая эпоха патрабуе свабоднага чалавека. Зразумела, значная частка людзей кампэнсуе несвабоду ў рэале свабодай у віртуале, у сацыяльных сетках. Такая своеасаблівая сублімацыя. Такім чынам народ выпускае пару. Але і тут улады імкнуцца заткнуць рот з дапамогай новага закону аб СМІ.

А што ж пасіянарная частка грамадзтва? Чаму ж яна аказалася ня здольная павесьці за сабой народ? Значная колькасьць такіх людзей за гэтыя чвэрць стагодзьдзя незалежнасьці зьехала за мяжу. Астатніх улады моцна трымаюць у гета. Да таго ж беларусы ня надта шануюць герояў. Гэта таксама ўнікальнасьць беларускага соцыюму. Падчас сацыялягічных апытаньняў наконт беларускіх герояў большасьць рэспандэнтаў аказваецца ў вялікім задуменьні. Бо гераічныя асобы разбураюць нацыянальны стэрэатып: не высоўвайся, жыві як усе.

Валер Карбалевіч
«Радыё Свабода»

Заснавальнік і рэдактар: Гаравы Леанід Антонавіч

Адрас рэдакцыі: 211573, г. Гарадок, вул. Гагарына, д.30Б, кв.16. E-mail: 250318@list.ru Тэл. 8-02139-5-08-52, маб. + 375(29)6723842 (V), Газета выдаецца з сакавіка 1998 г.

Падпісана да друку 28.04.2018 у 18.20 Наклад: 290 асобнікаў. Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў. Друкуецца на абсталяванні аднадумцаў. Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.